

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Jana Francová
ZŠ Brodek u Přerova
Podzimní měsíce

2. třída
Člověk a jeho svět

Cíl: Doplnit informace o podzimní přírodě a její průběžné proměně v časovém sledu tří měsíců

Září

Září je měsíc babího léta, čas sklizně a prvních příprav na zimu.

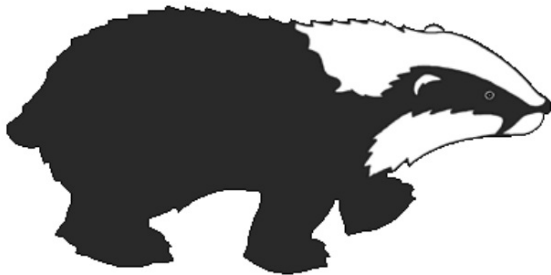
- Listy stromů se začínají vybarvovat. Kveté vřes.
- Dozrávají bezinky, padají žaludy, v lese najdeme václavky.
- odlétají vlaštovky a jiřičky a stěhovat se začíná i většina ostatních tažných ptáků (holubi, čápi, husy, křepelky, tuhýci, rehkové, konipasové, čírky...)
- Začíná jelení říje
- Je čas hojnosti, početní stavy většiny živočichů dosahují maxima.

Říjen

Říjen je měsíc barevných listů, zkracujících se dní a tažných ptáků.

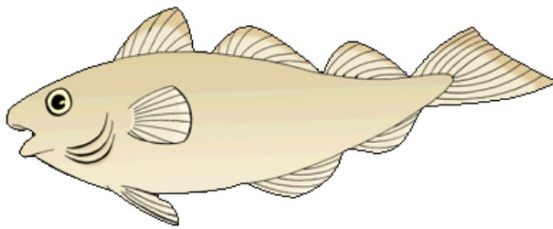
- Listy stromů a keřů začínají opadávat.
- Vrcholí odlet ptáků, přilétají hlavní hejna zimujících [havranů](#).
- [Srnci](#) shazují paroží, začíná říje [daňků](#).
- [Mufloni](#) a [prasata](#) spásají bukvice.
- [Jezevci](#) a plazi upadají v zimní spánek.

Listopad

Listopad je měsícem podzimních plískanic, větrů na strništích a prvních mrazíků

- Ze stromů opadávají zbylé listy.
- Netopýři a další živočichové se ukládají k zimnímu spánku.
- Třou se pstruzi, raci kladou vajíčka.
- Hranostajové se přebarvují do bílého šatu.
- Mufloni mají říji, začíná chrutí (páření) divokých prasat.
- Přilétá káně rousná, brkoslavi, hýlové.

Doplň měsíc:

Pozorování

Na stromech a keřích můžete už od pozorovat množství zralých plodů. Mnoho z nich určitě znáte - hrušky, jablka, švestky, šípky, bukvice, žaludy, kaštany, lískové oříšky, jeřabiny... Zkuste ale v přírodě objevit i ty, jejichž jména vám byla doposud utajena. Najděte v atlase obrázky stromů a keřů, jako je střemcha, dřín, kalina, trnka, ptačí zob, pámelník, krušina a pátrejte v přírodě i v zahradách kolem lidských obydlí po jejich plodech. Mnoho těchto plodů slouží jako potrava ptákům i jiným živočichům, mnoho z nich využívá člověk. Plody skrývají semena, která zajišťují rozmnožování rostlin. K tomu, aby se co nejvíce šířily, používají rostliny nejrůznější zařízení. Určitě znáte javorové nažky, které se vznášejí ve větru, nebo létající semínka pampelišek. Semínka, která sežerou ptáci nebo jiní živočichové, se pohybují s nimi a uvolní se až z jejich trusu na úplně jiném místě. Zkuste v přírodě vyzorovat co nejvíce takových způsobů šíření.

Doplň měsíc:

Pozorování

.... je už opravdu posledním měsícem před zimou. Je vhodná doba k instalaci krmítek pro ptáky, někdy už můžete začít přikrmovat. Mnoho živočichů se v listopadu ukládá k zimnímu spánku. Mají už vytvořenou tukovou vrstvu a během spánku sníží svou tělesnou teplotu (např. plch na 8 °C), zpomalí dech a tep. Zimu u nás prospí např. plši, plšáci, svišti, netopýři a samozřejmě ježci. Ti tráví zimu schoulení v hnízdě ze suchého listí. Na jaře jim trvá několik hodin, než své tělo rozhýbají. Pokud v listopadu naleznete malého ježka, který by nepřežil zimu, pokuste se ho umístit do „ježčího útulku“, které jsou zřizovány při zoologických zahradách a některých základních organizacích ČSOP.

Dopň měsíc:

Pozorování

Mnoho druhů ptáků se se zkracováním délky dní vydává do teplejších krajů (vlaštovky se například stěhují do Afriky). Tito ptáci by totiž mrazivou zimu u nás nepřežili. V teplejších krajích ale nemají tak dobré podmínky pro hnízdění a tak se s jarem zase vracejí k nám. K pozorování tahu ptáků se vybavte dalekohledem, zápisníkem a také atlasem ptáků, kde jsou často zakresleny i siluety ptáků v letu. Každý druh má své letové uspořádání (zakreslete si ho do zápisníku) a u mnoha ptáků můžeme slyšet i zajímavé hlasové projevy. Dny, kdy jste pozorovali tah ptáků, zapište do kalendáře. V září je také zajímavé přeměřit mraveniště (v tomto měsíci jsou největší) a porovnat jejich stav s jarem.

Informace čerpány z:

<http://www.mezistromy.cz/cz/les/rok-v-lese/podzim>